KAUPPAKAMARI

LAUSUNTO
13.4.2020

Eduskunnan verojaosto

LAUSUNTO HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI VERONLISÄYKSESTÄ JA VIIVEKOROSTA ANNETUN LAIN VÄLIAIKAISESTA MUUTTAMISESTA (HE 33/2020 VP)

Eduskunnan valtiovarainvaliokunnan verojaosto on pyytänyt Keskuskauppakamarilta kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä HE 33/2020 vp. Esityksessä ehdotetaan maksujärjestelyn tai maksunlykkäyksen kohteena olevalle verolle laskettavaa viivästyskorkoa tai viivekorkoa alennettavaksi määräaikaisesti seitsemästä prosentista neljään prosenttiin.

Koronavirusepidemia ja väestön suojelemiseksi toteutetut rajoitustoimenpiteet aiheuttavat vakavia vaikeuksia erityisesti pienille ja keskisuurille yrityksille. Esityksen tavoitteena on helpottaa koronavirusepidemian takia maksuvaikeuksiin joutuneiden yritysten tilannetta. Tavoitteena on auttaa yrityksiä selviämään kriisitilanteen yli ja siten välttämään konkursseja.

Lausun Keskuskauppakamarin asiantuntijana kunnioittavasti asiassa seuraavaa.

Alennetun koron määrä

Hallituksen esityksessä 33/2020 vp on kattavasti perusteltu tarvetta koron alentamiselle. Sen sijaan koron laskemista vain kolmella prosenttiyksiköllä ei ole perusteltu, vaikka esityksen tavoitteet puoltaisivat merkittävämpää koronlaskua. Ottaen huomioon, että kyse ei ole veron määrän huojentamisesta vaan pelkästään maksupäivän lykkäämisestä eteenpäin, katson hallituksen esityksessä mainituin perustein, että korko tulisi laskea määräajaksi nollaan tai mahdollisimman lähelle nollaa.

Keskuskauppakamarin tietojen perusteella suuret korkean luottoluokituksen omaavat yritykset saavat tällä hetkellä markkinoilta rahoitusta noin 1,5 % - 2 %:n korolla, ja vielä muutama viikko sitten tarjolla oli lähes korotonta lainaa. Nyt esitetty neljän prosentin suuruinen viivästyskorko ylittää merkittävästi tämän markkinakorkotason, jolla rahoitusta tarjotaan sellaisille yrityksille, jotka ovat toistaiseksi välttyneet koronavirusepidemian negatiivisilta talousvaikutuksilta. Katson, että veronmaksuun myönnettävästä lykkäyksestä ei tulisi periä tämän markkinakorkotason ylittävää korkoa.

Veronkantolain 43 §:n 3 momentin mukaan maksujärjestely voidaan jo nykyisen lainsäädännön puitteissa sopia korottomaksi erittäin painavista kohtuussyistä. Korotonta maksujärjestelyä hakevan yrityksen tulee käytännössä pystyä laskelmilla osoittamaan, että yrityksen maksuvara ei täysin riitä verovelan maksamiseen maksujärjestelyajan sisällä, mutta yritys selviytyisi verove-

loistaan korottoman maksujärjestelyn johdosta. On selvää, että tässä ennakoimattomassa poikkeustilanteessa tällaisten laskelmien tekeminen on käytännössä mahdotonta, vaikka erittäin painavien kohtuussyiden voidaan yleisesti katsoa olevan käsillä. Tämäkin puoltaisi maksujärjestelyn ja maksunlykkäyksen väliaikaista korottomuutta.

Hallituksen esitykseen HE 33/2020 vp ei sisälly kansainvälistä vertailua maksujärjestelyjen ehdoista. Keskuskauppakamarilla olevien tietojen perusteella useat muutkin EU-valtiot ovat lykänneet verojen maksupäiviä koronavirusepidemian yrityksille aiheuttamien maksuvaikeuksien johdosta.

Hallituksen esityksen perusteluiden, kohtuussyiden ja markkinakorkojen tason perusteella katson, että veronmaksun lykkäämisestä perittävä korko tulisi laskea määräajaksi 0-1 %:iin.

Arvio helpotetun maksujärjestelyn ja maksunlykkäyksen tarpeesta

Keskuskauppakamarin 30.3.2020 toteuttamaan kyselyyn vastanneista 3358 yrityksestä 95 % arvioi koronaviruksen vaikuttavan yrityksen toimintaan. Yli kolmannes yrityksistä katsoi yrityksen konkurssin riskin kohonneen merkittävästi koronavirusepidemian vuoksi.

Kyselyyn vastanneista yrityksistä 47 % oli hyödyntänyt tai aikoi hyödyntää verottajan myöntämiä joustoja, mukaan lukien helpotetun maksujärjestelyn tai maksunlykkäyksen. Eri toimialoilla toimivien yritysten vastauksissa oli kuitenkin merkittäviä eroja. Esimerkiksi majoitus- ja ravitsemistoimialan yrityksistä 69 % aikoi käyttää verottajan myöntämiä joustoja, kun vastaava luku rahoitusalalla oli 17 %. Vuosiliikevaihdoltaan 2-10 miljoonan euron suuruiset yritykset aikoivat hyödyntää verottajan myöntämiä joustoja hieman muita yrityksiä enemmän. Yli 50 miljoonan euron vuosiliikevaihdon yrityksissä tarve verottajan myöntämille joustoille oli pienyrityksiä vähäisempää.

Keskuskauppakamarin kyselyn tulokset osoittavat, että erityisesti koronavirusepidemian eniten koettelemilla toimialoilla toimivat yritykset pyrkivät turvautumaan verottajan myöntämiin joustoihin. Kyselyn mukaan tarve on suurinta pienissä yrityksissä.

Tulosten perusteella voidaan arvioida, että maksujärjestelyä hakevat tai harkitsevat ne yritykset, jotka ovat tukitoimien tarpeessa. Tulokset eivät tue sellaista näkemystä, että vakavaraiset yritykset pyrkisivät hyödyntämään helpotettua verojen maksujärjestelyä.

KESKUSKAUPPAKAMARI

Emmiliina Kujanpää
Johtava veroasiantuntija